

DÜŞÜK BAŞARILI PİYANO ÖĞRENCİLERİNİN PİYANO SINAVI KAYGI DURUMLARININ İNCELENMESİ (BİR ÖRNEK OLAY ÇALIŞMASI)

INVESTIGATING THE PIANO EXAM ANXIETY OF THE STUDENTS WITH LOW SUCCESS LEVEL IN PIANO (A CASE STUDY)

Prof.Dr. M. Kayhan KURTULDU

KTÜ Fatih Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitim Bölümü Müzik Öğretmenliği ABD,
kayhankurtuldu@gmail.com Trabzon/Türkiye

ÖZ

Yürütülen çalışmada piyano final sınavlarında düşük notlar alarak başarısız olan öğrencilerin piyano sınavı kaygı düzeylerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada tarama modelinden faydalanılmıştır. Sınavlarda başarısız olan toplam 50 öğrenciye Kurtuldu (2009) tarafından geliştirilen “Piyano Sınav Kaygısına Yönelik Anket” uygulanmıştır. Anket uygulanan öğrencilerin piyano final sınavından aldıkları notlar öğrenci işleri bilgi sisteminden elde edilmiş ve tanımlayıcı analiz işlemine tabi tutulmuştur. Çalışma grubundaki 50 öğrenciye uygulanan anket sonuçları ise 4 farklı grupta toplanarak değerlendirilmiştir. Toplanan veriler ve elde edilen notlar karşılaştırılmış, kaygı düzeylerine yönelik tespitler yapılmıştır. Toplanan verilere yönelik bilgiler tablolar vasıtasıyla açıklanmaya çalışılmıştır. Bulgular incelendiğinde düşük notlar alarak başarısız olan toplam 50 öğrencinin piyano sınav kaygısı düzeyleri de yüksek bulunmuştur. Yalnızca 5 öğrencinin kaygı düzeyleri düşük veya orta düzeyde gerçekleşirken, diğer 45 öğrencinin kaygı düzeyleri yüksek düzeyde bulunmuştur. Öğrencilerin sınıf düzeyine yönelik karşılaştırmalı ölçüm sonucuna göre ise anlamlı fark bulunamamıştır. Sınıf düzeyi sınav kaygısı ve başarı ilişkisinde etkin bir unsur olarak görünmemiştir.

Anahtar Sözcükler: Sınav Kaygısı, Piyano Eğitimi, Müzik Eğitimi, Başarı

ABSTRACT

In this study it is aimed that to investigate the piano exam anxiety level of the students whose have been failed in piano final exams by having low grades. Survey method has been used in this study. Piano Exam Anxiety Questionnaire developed by Kurtuldu (2009) have been applied to the 50 students who failed in piano final exam. Grades of the students who filled the questionnaire taken from the final exams have been obtained from student information system and have been analysed. Questionnaire results obtained from study group consist of 50 students has been evaluated by grouping 4 different titles. Obtained data and collected grades has been compared, determinations about anxiety level has been made. Informations about obtained data studied to explain whereby the tables. When the data has been investigated it is found that anxiety level of 50 students who have failed by having low grades has been found as high. Only 5 student's anxiety level has been founded as low or middle, on the other hand 45 student's anxiety level is high. According to the comparing measurement results about class level there is no significant meaning. Class level is not effective element on the exam anxiety and success relation.

Keywords: Examination Anxiety, Piano Education, Music Education, Success.

1. GİRİŞ

Sınav kaygısı, bireysel becerinin ve özellikle bireysel değerlendirilmenin ön planda olduğu çalgı eğitiminde, öğrencilerin yaşadığı önemli bir güçlüktür. Bu güçlüğün ortaya çıkmasındaki çeşitli etkenler kadar aşılması da genellikle bireylere bağlıdır. Özellikle başarı durumları düşük olan ya da psikolojik yapısı gereği heyecanlanan öğrenciler, bu güçlüğü aşmakta zorlanmaktadır. Güçlüğün aşılmasında belirleyici unsurlardan biri olan başarı veya akademik altyapı önemli birer etkidir. Bireyin kendi kişisel becerilerini göz önünde tutarak çalışması kadar aldığı eğitim, çalıştığı ortam ve elde ettiği başarı da sınav kaygısının azaltılmasında etkidir.

Çapulcuoğlu ve Gündüz'e göre (2013: 203) sınav kaygısı sınav öncesinde başlayan çeşitli fiziksel ve psikolojik değişimlerle ortaya çıkan ve buna bağlı olarak bireyin sınav esnasında icrasını (performansını) olumsuz yönde etkileyen yoğun bir duygudur. Bu duyguyu getiren unsurlardan biri başarı beklentisidir ve öğrenciler üzerinde baskı oluşturarak sınav kaygılarını yükseltmektedir. Başarıyı doğrudan etkileyen bir duygu olan sınav kaygısı, akademik süreçte yaşanan stresli durumlardan etkilenirken bireylerin tükenmişlik riskini de artırabilmektedir. Demirci ve Ayhan ise (2016: 432) kaygıyı (Ekşi, 1990; Günay ve diğ. 2008; Yavuzer, 2007 'den aktararak),

bireyin kendini tehdit altında hissettiği çeşitli durumlar karşısında ortaya çıkan sıkıntı, endişe ve bunalma duyguları ile birlikte bazı bedensel tepkilerin oluştuğu bir durum olarak tanımlamışlardır. Demirci ve Ayhan (2016: 432) ayrıca ders yükünün fazlalığı, zaman yönetme ve birlikte çalışma becerileri, mezuniyet kaygısı gibi unsurların kaygıyı etkileyen unsurlar olabileceğini ileri sürmüştür.

Sınav kaygısı, bireyin öğrenim hayatı boyunca birçok kez yaşadığı duygu durumudur. Bu durum, sınava yeteri kadar hazırlanılmaması, verimli çalışma yöntemlerinin bilinmemesi, başarı beklentisinin sahip olunan yeterlik düzeyinin üzerinde olması, geçmişte yaşanan kötü sınav deneyimleri, özgüven eksikliği gibi birçok nedenle sınav öncesinde ve sınav sırasında icrasını (performans) göstermesi beklenen kişide görülen endişe ve huzursuzluk olarak açıklanabilir (Küçük, 2010: 38).

Sınav kaygısı, öğrencilerin akademik başarısını etkileyen önemli ve motivasyon odaklı bir yapıdır. Sınav kaygısının, özellikle düzensiz veya yetersiz çalışma yapan öğrenciler üzerinde olumsuz etkileri vardır ve onların bilgiyi işleme süreçlerine müdahale eder (Bembenutty, 2008: 123). Bu sebeple sınav kaygısı yaşayan öğrenciler, akademik faaliyetler söz konusu olduğunda üreticilik açısından kısıtlı ve olumsuz bir tutuma sahip olmaktadır (Avcı, Nazlı, 2006: 26). Özellikle sınavların yaklaştığı dönemlerde öğrencilerde gözlenen sınav kaygısı, kimi zaman oldukça yüksek bir hal alırken bu durum öğrencilerin ders veya sınav içi işlevselliği önemli ölçüde etkileyebilmektedir (Seçer, 2013: 2). Sınav kaygısı yüksek olan bir birey, karşılaşacağı herhangi bir sınav veya değerlendirme durumunda özvarlığının tehdit edildiği düşünebilir. Bu tip kişiler yalnızca sınav anında değil, grup içinde konuşma, ya da yüksek sesle okuma gibi etkinliklerde de korkulu, sinirli, heyecanlı ve gergin olabilirler. Bu durumdaki bireylerin kendilerine yönelik olumsuz düşünceler geliştirmesi ve dikkatlerinin dağılması mümkündür (Yıldırım, Ergene, 2003: 226).

Sınav kaygısı kavramının çok boyutlu bir yapı olduğu, endişe ve duygusallık içerdiği geniş çapta kabul görmüştür. Bu noktada endişe sınav kaygısının başarısızlığa bağlı bilişsel ögesini, duygusallık ise etkili psikolojik ögesini temsil etmektedir (Putwain, 2007: 580). Sınav kaygısı, bireyin karşılaştığı duruma yönelik deneme ve değerlendirebilme becerisi, tecrübesi ile birleşmiş uyarana bir tepki olarak tanımlanmaktadır (Ping, ve diğ. 2008: 18). Ayrıca sınav kaygısı, akademik performans sürecini kapsayan bir etki olarak da tanımlanmaktadır (Bembenutty, 2008: 124). Başarır (1990) ve Erkan (1991) tarafından yapılan iki farklı çalışmada akademik başarı ve sınav kaygısı arasında yakın bir ilişki olduğu ortaya koyulmuştur. (Akt: Yıldız, 2007: 2). Bu noktadan hareketle öğrencilerin akademik başarısında, yaşadıkları sınav kaygısının düzeyinin etkili olduğu ve öğrencilerin akademik yaşantılarında kalıcı etkiler yaratabileceği sonucunu çıkarmak mümkündür. Zira Chappel, ve diğerlerine göre (2005: 268) sınav kaygısı, literatürde genellikle düşük akademik başarı düzeyi ile birlikte anılmakta iken, Reeve ve diğ. (2009: 34) sınav kaygısının beceri odaklı sınav performanslarında da negatif bir etki yarattığını vurgulamıştır. Bunların yanında elde edilmiş olan kanıtlar, sınav kaygısının psikolojik yapı, inançlar, tutum, kontrol mekanizması gibi unsurlara dayalı üst biliş ile çok yakından ilişkili olduğunu da ortaya koymaktadır (Spada, ve diğ. 2006: 616).

Müzik öğretiminin en önemli boyutları arasında çalma/söyleme etkinlikleri gibi bireysel aktiviteler olduğundan, bunların yanında öğrenci performansını değerlendirme aşamasında sınav kaygısı öğrenci başarısını olumsuz etkilemektedir (Kocabaş, 2002: 121). Müzik eğitiminin en temel yapı taşlarının performansa dayalı davranışlar olduğunu söylemek mümkündür. Çoğu zaman müzik denilince akla gelen ilk düşünceler kuramsal yaklaşımlardan ziyade çalma, söyleme gibi davranışlardır (Pirgon, 2017: 3). Performans kaygısı sınav esnasında yaşanan ve aşılması için ciddi çaba sarf edilen bir unsurdur, ayrıca yapılan bazı çalışmalarda genç müzisyenlerin genellikle solo çalgı performansı esnasında heyecanlandıkları belirlenmiştir (Kenny, Osbourne, 2006: 103). Müzik eğitiminin uygulamalı bir eğitim alanı olması, kaygının en çok ortaya çıktığı eğitim alanlarından biri olarak değerlendirilmesini beraberinde getirebilir ve bu süreçte fiziksel semptomlardan (titreme, terleme, üşüme vb.) kaynaklanan performans düşüklüklerinin yaşanması olağandır (Yokuş ve diğ. 2013: 155).

Müzikal icra ve performans değerlendirmelerinin yoğun olduğu müzik eğitimi alanında, öğretmen adaylarının performans esnasında yaşadıkları kaygı düzeyinin kontrol altında tutulabilmesi; adayların hem öğrenci olarak çalışmalarını sağlıklı sergilemelerini hem de öğretmenlikleri esnasında performansa dayalı etkinliklerini verimli sunabilmelerini sağlayacaktır. Müzik eğitimi alanında performans ölçümlerini olumsuz olarak etkileyen unsurların başında öğrencilerin yaşadıkları aşırı sınav kaygıları gelmektedir. Bu kaygıların düzeylerinin ve nedenlerinin tespit edilmesi, bu doğrultuda iyileştirici tedbirlerin oluşturulabilmesi ve bunların eğitim süreçlerine bilinçli olarak adapte edilmeleri ile öğrencilerin eğitimlerinden beklenen verim daha üst düzeyde gerçekleşecektir (Kurtuldu, Aksu, 2015: 23).

Yüksek sınav kaygısının azaltılması, hem bireylerin akademik performanslarının artması, hem de kaygıdan kaynaklı stresin olumsuz sonuçlarından sıyrılabilmesi için gereklidir (Yıldırım, 2008: 172). Sınav kaygısı bireyin sınav performansını düşürdüğü gibi, öğrencilerin kendine güvenini de azaltır (Miesner, Maki, 2007: 650). Kaygının bu ve benzer yapısal özellikleri gerek bireysel düzeyde girilen sınavlar, gerekse toplu girilen sınavlarda benzer bir etki ile bireyler üzerinde endişe yaratmakta ve kimi zaman sınav türü ya da ortamı fark etmeksizin kişileri başarısızlığa görülmektedir. Buna benzer etkiler ve sonuçlar özellikle performansın ve uygulamanın ön planda olduğu müzik eğitimi alanında etkin bir biçimde inceleme konusu haline gelmektedir. Kaygı anlık performans ve dikkati de olumsuz etkilediği için özellikle çalgı ve piyano sınavlarında veya icra performanslarında olumsuz yansımalar oluşturabilmektedir.

2. AMAÇ

Bu çalışmanın amacı piyano sınavlarında düşük başarı gösterip zayıf notlar alan öğrencilerin piyano sınav kaygısı durumlarının incelenmesidir.

3. KAPSAM

Araştırma teorik ve uygulamalı (edimsel) birçok bilgi ve becerinin başarı düzeyini etkilediği piyano sınavlarında öğrencilerin sınav kaygılarının performanslarını ne ölçüde etkilediğini belirlemeye yöneliktir. Özelde piyano eğitimi ve piyano sınavı kaygı durumları çalışmanın kapsadığı konulardır. Kaygının genellikle başarısızlık getirdiği ifade edildiği için, özellikle sınavlarda başarısız olan öğrencilerin kaygı durumlarının incelenmesi, başarısızlık ve kaygı arasındaki ilişkiyi doğrudan ortaya koyması bakımından önemli görülmüştür. Araştırmanın kapsamı Kurtuldu ve Aksu (2015) tarafından yapılmış olan çalışmadaki amaçlardan biri ile örtüşmektedir. İlgili çalışmada başarı düzeyine yönelik anlamlı farklılık incelenen değişkenlerden biri iken bu çalışmada etkin değişken olarak karşımıza çıkmaktadır. Diğer yandan başarı düzeyi tespiti ilgili çalışmadaki ankette öğrencilerden alınan dönütler ile yapılandırılmış iken bu çalışmada doğrudan sınavda zayıf not alan öğrenciler ile yürütülmüştür. Örneklemin/çalışma grubunun farklılığı da iki çalışma arasındaki önemli farklılık olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu hali ile çalışma doğrudan düşük başarılı piyano öğrencilerini hedef alan bir tespit yapması açısından da önemli görülmektedir.

4. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI

Araştırma piyano eğitimi sürecindeki sınav kaygısı ile sınırlıdır. Müzik eğitiminin en temel çalgısı olarak isimlendirilen piyano, müzik eğitimi sürecinde öğretim süreci kadar sınavları ile de etkin bir rol üstlenmektedir. Öğrencilerin bu sınavlarda yaşadığı kaygı ise başarı ve başarısızlık kavramları ile doğrudan ilişkili görülmektedir. Bu sebeple çalışmada özel bir alana yönelik olması gerekçesi ile piyano eğitimi sürecindeki sınavlar ve bu sınavlarda yaşanan kaygı kapsamı ile konu sınırlanmıştır.

5. ARAŞTIRMANIN PROBLEMİ

Araştırmanın problem cümlesi “piyano sınavlarında düşük notlar alarak başarısız olan öğrencilerin piyano sınavı kaygı düzeyleri ne boyuttadır?” olarak belirlenmiştir.

5.1. Alt Problemler

1. Sınavlarda başarısız olan öğrencilerin kaygı düzeylerinin dağılımı ne boyuttadır?
2. Sınavlarda başarısız olan öğrencilerin kaygı düzeylerine göre aldıkları not dağılımları ne düzeydedir?
3. Gerçekleşen kaygı düzeyleri sınıf değişkenine göre farklılık göstermekte midir?

6. ARAŞTIRMANIN VARSAYIMLARI

1. Araştırma için tercih edilen yöntem araştırmanın amacına uygundur.
2. Araştırmada kullanılan çalışma grubu araştırmanın amacına ve kapsamına uygundur.
3. Araştırma için kullanılan veri toplama aracı geçerli ve güvenilir bir araçtır.
4. Araştırma için toplanan veriler çalışma grubu kapsamında güvenilir ve doğru verilerdir.

7. KURAMSAL ÇERÇEVE

Reeve ve Bonaccio'ya göre (2008: 258) sınav kaygısı ve sınav performansı arasında yakın bir ilişki vardır ve pek çok deneysel çalışmada sınav kaygısına yönelik değerlerin bireyin sınav performansı ile olumsuz bir bağlantı içerisinde olduğu ortaya çıkmıştır. Bireylerin akademik yaşamlarında önemli bir yer teşkil eden sınav

kaygısının, yukarıda da bahsedilen özellikleri, genellikle yine bireysel unsurlara atıfta bulunmaktadır. Bireysel unsurların öne çıktığı ve değerlendirme süreci itibariyle de bireysel performansın önem kazandığı müzik eğitimi sürecinde kaygı, çalgı düzeyinde ve özellikle piyano sınavları özelinde önemli bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Tüm bu sınavlar ve öğretim sürecinde müzik öğretmeni adayları kendi kişisel performanslarını sergilemekte zorlanmaktadır.

Müzik öğretmeni adayının hem çalgı dersine yönelik sınavlarda, hem de mezuniyet sonrası sınıf ortamında ya da muhtemel bir konserde başarılı olması beklenmektedir. Bu adayların sınavlarda gösterdiği başarılı performans, mesleki yeterliğe sahip, kaliteli bir müzik öğretmeni olma yolunda onlara destek sağlayacaktır. Ayrıca bireylere müzik zevki vererek eğitecek olan müzik öğretmenin, öncelikle kendisinin yüksek benlik saygısına sahip olması beklenmektedir (Küçük, 2010: 40). Müzik öğretmeni adaylarının eğitimi sürecinde bireysel olarak zorlandıkları ve sınavlarında kimi zaman yüksek kaygı düzeyine eriştikleri branş ise piyano olarak karşımıza çıkmaktadır. Piyano eğitimi süreci ve bilhassa sınavlar döneminde yaşanan kaygı, literatürde de vurgulandığı üzere doğrudan performansı etkileyerek istenmeyen sonuçlara sebebiyet vermektedir. Özellikle piyano sınavlarında çevresel etmenler kadar, bireyin kendi kişisel çalışma sistemi ve prensipleri ya da ruh hali, yaşadığı veya yaşayacağı kaygının düzeyini belirlemektedir. Bu bakış açısıyla yürütülen çalışmada piyano sınavlarında başarısızlık ile ilişkilendirilen kaygının, başarısız olan öğrencilerin nedenlerinden biri olup olmadığı incelenmek istenmiştir.

8. YÖNTEM

Çalışmada tarama modeli ile ilişkisel karşılaştırma modelleri kullanılmıştır. Tarama modeli geçmişte var olmuş ya da halen var olan bir durumu, mevcut şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve var olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır (Karasar, 2005: 77). İlişkisel araştırmalar ise özellikle eğitim alanında, değişkenler arası ilişkilerin belirlenip analiz edildiği araştırmalar biçiminde tanımlanmaktadır (Karakaya, 2009: 68).

8.1. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2016–2017 eğitim-öğretim yılı bahar yarıyılında Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim gören ve bahar yarıyılı final sınavlarında düşük notlar alarak başarısız olan 50 öğrenci oluşturmaktadır.

8.2. Verilerin Toplanması

Araştırma için Kurtuldu (2009) tarafından geliştirilmiş olan “Piyano Sınav Kaygısına Yönelik Anket” tercih edilmiştir. Anket piyano eğitiminde sınav kaygısının etkisi, kaygıyı arttıran veya azaltan unsurlar gibi hususların yer aldığı maddelerden oluşmaktadır. Anketin geliştirme sürecindeki güvenilirlik katsayısı 0,87 olarak bulunmuş, faktör yapısı ve madde istatistikleri de referans sınırları içinde bulunan anketin toplam varyansı açıklama oranı ise %60,69 olduğu görülmüştür. Piyano öğrencilerinin sınav kaygısına yönelik görüşlerinin toplanması amacıyla hazırlanan anket, Likert tipinde beş basamaklı cevap seçeneklerinden meydana gelmektedir. Seçenekler, “tamamen katılıyorum”, “katılıyorum”, “kısmen katılıyorum”, “çok az katılıyorum” ve “hiç katılmıyorum” biçiminde belirlenmiştir. Toplam 27 maddeden oluşan anket, piyano eğitimi alan müzik öğretmeni adaylarının piyano sınavı esnasında ve piyano sınavı öncesi ve sonrasında sınava bağlı unsurlar çerçevesindeki kaygı düzeylerinin tespitine yönelik düzenlenmiştir. Anket puanlaması 27 ile 135 puan aralığında dağılmakta olup bu puan yükseldikçe piyano sınavı kaygısının yükseldiği öngörülmüştür. Puan aralığı da 25'er puanlık farklarla 4 gruba ayrılmış düşük (27 – 52), orta (53 – 78), yüksek (79 – 104) ve çok yüksek (105 – 135) biçiminde gruplar belirlenmiştir. Anket sınav değerlendirmesi sonucunda düşük başarı gösteren öğrencilere uygulanmıştır. Final sınavları sürecinde öğrencilerin nihai başarı puanları piyano sınavı komisyonlarınca takdir edilen puanlar ve bu puanların interaktif ortama aktarıldığı öğrenci işleri not sistemi aracılığı ile elde edilmiştir. Puanlamada öğrenci işleri yönetmeliği gereğince başarı notları sınıflaması dikkate alınmış ve 50 puanın altında not alan (0 – 49) öğrenciler başarısı düşük olan öğrenciler olarak kabul edilmiştir.

8.3. Verilerin Analizi

Verilerin analizinde SPSS paket programından faydalanılmıştır. Elde edilen veriler ilk olarak frekans ve ortalama ölçümlerine tabi tutularak çalışma grubunun kaygı düzeyleri belirlenmiştir. Belirleme sonrasında yukarıda da anlatıldığı gibi puanlar 4 gruba göre sınıflandırılmış ve bu sınıflandırmaya ilişkin ortalama ve yüzde ölçümleri yapılmıştır. Elde edilen kaygı puanları ve başarı puanları sınıf düzeyinde de gruplandırılarak inceleme yapılmıştır. Kaygı puanları ile sınıf değişkeni karşılaştırılmış ve bu ölçümde verilerin normal dağılım varsayımını karşılamaması sebebiyle Kruskal Wallis H testi yapılmıştır. H testi ile final sınavı dönemlerindeki

muhtemel kaygı düzeyinin eğilimi tespit edilmeye çalışılmıştır, bu ölçümlerde anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak kabul edilmiştir. İstatistik işlemlerde son olarak öğrencilerin başarı notları ile kaygı puanları arasındaki ilişkiyi gözleyebilmek için kaygı seviyesine denk gelen başarı puan aralıkları belirlenmiştir.

9. BULGULAR

Bu bölümde ilk olarak öğrencilerin anketten aldıkları kaygı puanlarının alt ve üst sınırları ile sınıflandırmaya göre dağılımları bir arada sunulmuştur. Daha sonra sınıflandırmaya göre karşılık gelen final sınavı başarı notları sunulmuş, son olarak sınıf düzeyine göre karşılaştırma yapılarak yorumlanmıştır.

Tablo 1. Kaygı Puanlarının Genel Dağılımı

Kaygı Grup	N	%	En Düşük	En Yüksek
Düşük	1	%2	35	123
Orta	4	%8		
Yüksek	25	%50		
Çok Yüksek	20	%40		

Öğrencilerden elde edilen kaygı puanları incelendiğinde sınav kaygısının önemli ölçüde kendini gösterdiği gözlenmektedir. Sadece 1 öğrenci düşük düzeyde, 4 öğrenci ise orta düzeyde kaygılı olduğunu ifade ederken, 25 tanesi yüksek, 20 tanesi ise çok yüksek düzeyde kaygı gösterdiklerini öne sürmüştür. Piyano dersi sınav başarısı düşük bulunan 50 öğrencinin 45 tanesinin sınav kaygı düzeyi yüksek düzeyde bulunmuştur. Ölçümlerde en düşük düzey 35 puan (bu puan düşük gruba giren bir adet öğrenciyi temsil etmektedir) en yüksek puan ise 123 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 2. Kaygı Grupları ve Başarı Puanı Karşılıkları

Kaygı Grup	N	Puan Aralığı
Düşük	1	45
Orta	4	35-50
Yüksek	25	20-45
Çok Yüksek	20	20-40

Kaygı gruplarında yer alan öğrencilerin piyano sınavından aldıkları notların alt ve üst sınırlarına göre dağılımı tablo 2’de yer almaktadır. Bu durumda düşük kaygılı olduğunu ileri süren öğrencinin notu 45, orta grubun notu ise 35 ile 50 olarak gerçekleşmiştir. Diğer gruplardaki öğrencilerin notları ise en düşük düzeyde 20, yüksek düzeyde ise 45 puana kadar gerçekleşmiştir.

Tablo 3. Kaygı Düzeylerinin Sınıf Düzeyine Göre Karşılaştırılması

Sınıf	N	Sıra Ort.	SS	X ²	p
1.Sınıf	4	23,63	1,09	2,51	0,64
2.Sınıf	13	26,65			
3.Sınıf	15	29,03			
4.Sınıf	14	21,71			
5 ve yukarı	4	23,63			

Tablo 3 incelendiğinde sınıf düzeyine yönelik yapılan karşılaştırmanın $p < 0,05$ düzeyinde anlamlı olmadığı ($p = 0,64$) anlaşılmıştır. Ortalama puanlarının da birbirine yakın düzeyde olduğu görülmektedir. Bu sonuçlara göre öğrencilerin sınav kaygısı düzeyleri sınıf düzeyine göre değişiklik göstermemektedir.

10. SONUÇ VE ÖNERİLER

Yapılan çalışma neticesinde elde edilen bulgular çalışma grubundaki öğrencilerin önemli ölçüde sınav kaygısı yaşadığına işaret etmektedir. Çalışma grubundaki 50 öğrencinin 45 tanesinde yüksek ve çok yüksek düzeyli piyano sınavı kaygı düzeyi gözlenmiş, bu durumun da piyano sınavlarındaki başarısızlık üzerinde önemli ölçüde etkisinin olabileceği düşünülmüştür. Öğrencilerin piyano sınavlarında belli bir puan sınırının altında kalmaları ve başarısız olarak bütünleme sınavına tabi tutulmaları ya da ders tekrarına yönelmelerinde çok çeşitli etkenler bulunabilir. Piyano sınavlarında kaygı yaşamak, heyecanlanmak gibi unsurlar bu başarısızlığı ve bilhassa sınav esnasındaki performansı olumsuz etkileyen baş aktörlerden bazılarıdır. Bu çalışmada da görüldüğü gibi başarısız olan öğrencilerin %90’ı kaygılı olan, piyano sınavında kaygı hisseden öğrencilerdir. Bu durum sınav kaygısının çalışma grubundaki öğrencilerin analize alınan final sınavındaki başarısızlığında etken bir faktör olduğunu desteklemektedir. Gerçekleşen yüksek düzeyli kaygı sonuçları, çalışma grubundaki öğrencilerin başarısız olmasında diğer unsurlar kadar kaygının da etkili olabileceğini, kimi zaman kaygının diğer unsurların önüne de geçebileceğini ileri sürmektedir.

Teorik ve uygulamalı piyano eğitimi sürecinde hem öğrenciler hem de öğretmenler uzun süreli ve anlık dikkate ihtiyaç duymaktadır. Bu bağlamda piyano eğitimi sürecinin en önemli parçası olan sınavlar, kimi zaman yorgunluk, uykusuzluk, hastalık, olumsuz bir haber, dikkat dağıtan bir unsur, beklenmedik bir tepki vb. sebeplerle, kimi zaman da sınav kaygısı yüzünden başarısızlıkla sonuçlanabilmektedir. Bu sebeple sınavlarına yeterli düzeyde hazırlanan ancak sınav kaygısına bağlı olarak başarılı sonuçlara ulaşamayan öğrencilerin motivasyonu ve derse yönelik ilgisi ve odaklanması azalabilmektedir. Öğrencilerin sınav başarısını etkileyen sınav kaygısının ne olduğu, nasıl başa çıkılabileceği ve kaygının icra (performans) anını etkilememesi için nasıl dikkat gerektirdiği ve en önemlisi ise nasıl çalışılması gerektiği konusunda öğrencilerin bilgilendirilmesi esastır. Öğrencilerin kendini tanıması, beceri ve sınırlılıklarını keşfetmesi ile işe başlamak önemli bir başlangıç olabilir. Bu tip bir rehberliğin devamında öğrencilerin çalışma prensipleri konusunda bilgilendirilmesi ve hatta bu sürecin gerçekleşip gerçekleşmediğine yönelik denetim ve kontrollerin yapılabilmesi de önemlidir. Bu yolla kaygının ve kaygıya bağlı diğer unsurların azaltılması ile artan başarı, hem ilgiyi, hem de motivasyonu etkileyerek süreklilik kazanılmasını sağlayacaktır.

KAYNAKLAR

- Avcı, Y. & Nazlı, S. (2006). Sınıf rehberliği etkinliklerinin öğrencilerin verimli ders çalışma alışkanlıkları, akademik başarıları ve sınav kaygıları üzerindeki etkisi. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(15), 21- 41.
- Bembentuy, H. (2008). Self-Regulation of learning and test anxiety. *Psychology Journal*, 5(3), 122–139.
- Chappel, M. S., Blanding, Z. B., Silverstein, M. E., Takahashi, M., Newman, B., Gubi, A. & Mccann, N. (2005). Test anxiety and academic performance in undergraduate and graduate students. *Journal of Educational Psychology*, 97(2), 268 – 274.
- Çapulcuoğlu, U. & Gündüz, B. (2013). Öğrenci tükenmişliğini yordamada stresle başa çıkma, sınav kaygısı, akademik yetkinlik ve anne-baba tutumları. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 201 – 218.
- Demirci, D. & Ayhan, A. B. (2016). Üniversite sınavına hazırlanan ergenlerde sınav kaygısının incelenmesi. *International Journal of Social Science (JASSS)*, 44 , 431 – 441.
- Karakaya, I. (2009). Bilimsel araştırma yöntemleri. İçinde Tanrıoğen, A. (Ed.) *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*, Ankara: Anı Yayıncılık.
- Karasar, N. (2005). Bilimsel araştırma yöntemi. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Kenny, D. T. & Osborne, M. S. (2006). Music performance anxiety: New insights from young musicians. *Advances in Cognitive Psychology*, 2(2-3), 103-112.
- Kocabaş, A. (2002). Müzik öğretiminde bireysel değerlendirmelerde kaygı düzeyi üzerine bir çalışma. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 16, 119 – 130.
- Kurtuldu, M. K. (2009). Piyano eğitiminde sınav kaygısı ve sınav kaygısı ölçeğinin geliştirilmesi. 8. Ulusal Müzik eğitimi Sempozyumu, 23 – 25 Eylül, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Samsun.
- Kurtuldu, M. K. & Aksu, C. (2015). Müzik öğretmeni adaylarının piyano dersi sınav kaygılarının çeşitli değişkenlere yönelik karşılaştırılması. *Uluslararası Hakemli Müzik Araştırmaları Dergisi (UHMAD)*, 5, 19 – 36.
- Küçük, D. P. (2010). Müzik öğretmeni adaylarının sınav kaygısı, benlik saygısı ve çalgı başarıları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(3), 37 – 50.
- Miesner, M. T. & Maki, R. H. (2007). The role of test anxiety in absolute and relative metacomprehension accuracy. *European Journal Of Cognitive Psychology*, 19(4/5), 650 – 670.
- Ping, L. T., Subramaniam, K. & Krishnaswamy, S. (2008). Test anxiety: State, trait and relationship with exam satisfaction. *Malaysian Journal of Medical Sciences*, 15(2), 18-23.
- Pirgon, Y. (2017). Güzel sanatlar fakültesi müzik bölümü öğrencilerinin sosyal fobi düzeyleri ile piyano başarıları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Uluslararası Hakemli Müzik Araştırmaları Dergisi (UHMAD)*, 10, 1 – 19.
- Putwain, D. W. (2007). Test anxiety in UK schoolchildren: Prevalence and demographic patterns, *British Journal of Educational Psychology*, 77, 579–593.

- Reeve, C. L. & Bonaccio, S. (2008). Does test anxiety induce measurement bias in cognitive ability tests?. *Intelligence*, 36, 526–538.
- Reeve, C. L., Heggstad, E. D. & Lievens, F. (2009). Modeling the impact of test anxiety and test familiarity on the criterion-related validity of cognitive ability tests. *Intelligence*, 37, 34–41.
- Seçer, İ. (2013). Grup rehberlik programının ilköğretim 7. sınıf öğrencilerinin sınav kaygı düzeyleri üzerindeki etkisi. *Akademik Bakış Dergisi*, 38, 1 – 13.
- Spada, M. M., Nikcevic, A. V., Moneta, G. B. & Ireson, J. (2006). Metacognition as a mediator of the effect of test anxiety on a surface approach to studying. *Educational Psychology*, 26(5), 615–624.
- Yıldırım, İ. (2008). Family variables influencing test anxiety of students preparing for the university entrance examination. *Eurasian Journal of Educational Research*, 31, 171 – 186.
- Yıldırım, İ. & Ergene, T. (2003). Lise son sınıf öğrencilerinin akademik başarılarının yordayıcısı olarak sınav kaygısı, boyun eğici davranışlar ve sosyal destek. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25, 224 – 234.
- Yıldız, H. Y. (2007). Sınav kaygısı-ana-baba tutumları ve mükemmeliyetçilik arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yokuş, T., Yokuş, H. & Kalaycıoğlu, Ş. G. (2013). Müzik öğretmeni aday adaylarının sürekli durumluk kaygı düzeyleri ve müzik özel yetenek sınavı başarıları arasındaki ilişkinin incelenmesi, *e-Journal of New World Sciences Academy (NWSA)*, 8(1), 153 – 164. www.newwsa.com